

Лабіринт Фавна

Про книгу

Кажуть, колись давно жила собі принцеса у підземному царстві, де не буває ні обману, ні болю. І мріяла вона побачити людський світ. Отож одного дня принцеса втекла від варті і піднялася у наш світ. Невдовзі сонце спалило всі її спогади, і принцеса забула, хто вона та звідки. Вона блукала землею, страждаючи від холоду, болю та хвороб. Аж поки врешті померла. Її батько, король, не облишив пошуків. Бо він знав, що душа Моанни безсмертна, і сподівався, що одного дня вона повернеться додому. В іншому тілі, в інший час. Може, навіть в іншому місці. Він чекатиме...

ГІЛЬЕРМО ДЕЛЬ ТОРО
КОРНЕЛІЯ ФУНКЕ

ЛАБІРИНТ
ФАВНА

ЛАБІРИНТ
ФАВНА

GUILLERMO DEL TORO
CORNELIA FUNKE

PAN'S LABYRINTH
THE LABYRINTH
OF THE FAUN

A NOVEL

ГІЛЬЕРМО ДЕЛЬ ТОРО
КОРНЕЛІЯ ФУНКЕ

ЛАБІРИНТ ФАВНА

РОМАН

ХАРКІВ КЛУБ
2020 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2021

ISBN 978-617-12-8368-8 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням: Del Toro G., Funke C. Pan's Labyrinth : The Labyrinth of the Faun / Guillermo del Toro, Cornelia Funke. — New York : Katherine Tegen Books, 2019. — 272 p.

Переклад з англійської *Наталії Дьомової*

Художник *Аллен Вільямс*

Дизайнер обкладинки *Петро Вихорь*

Дель Торо Г., Функе К.

Т61 Лабіринт Фавна : роман / Гільермо дель Торо, Корнелія Функе ; пер. з англ. Н. Дьомової ; худож. А. Вільямс. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 240 с. : іл.

ISBN 978-617-12-7915-5
ISBN 978-0-06-241446-5 (англ.)

Колись давно жила собі принцеса Моанна в підземному царстві, де не буває ні обману, ні болю. І мріяла вона побачити людський світ. Отож одного дня принцеса втекла від варті і піднялася в наш світ. Невдовзі сонце спалило всі її спогади, і принцеса забула, хто вона та звідки. Вона блукала землею, страждаючи від холоду, болю й хвороб, аж поки не померла. Її батько, король, не облишив пошуків, бо знав, що душа Моанни безсмертна, і сподівався, що одного дня вона повернеться додому. В іншому тілі, в інший час. Може, навіть в іншому місці. Він чекатиме...

УДК 821.111(73)

© Guillermo del Toro, 2019

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2020

Альфонсо Фуентесу та його команді, які врятували мій дім, мої дерева, моїх віслюків, мої
спогади і мої записники від пожежі Вулсі
К. Ф.

Для К — ти відповідь на всі загадки, мій дороговказ із Лабіринту
Г. Д. Т.

Пролог

Кажуть, колись давно жила собі принцеса у підземному царстві, де не буває ні обману, ні болю. І мріяла вона побачити людський світ. Принцеса Моанна марила безкраїм синім небом і безкінечним морем хмар, марила сонцем і травою, і смаком дощу... Отож одного дня вона втекла від варті і піднялася у наш світ. Невдовзі сонце спалило всі її спогади, і принцеса забула, хто вона та звідки. Вона блукала землею, страждаючи від холоду, болю й хвороб. Аж поки, зрештою, не померла.

Її батько, король, не облишив пошуків, бо знав, що душа Моанни безсмертна, і сподівався, що одного дня вона повернеться додому.

В іншому тілі, в інший час. Може, навіть в іншому місці.

Він чекатиме.

До останнього подиху.

Повік-віків.

1. Ліс і Фея

На півночі Іспанії був колись ліс, такий старий, що міг би розповісти прадавні історії, давно забуті людьми. Деревя так глибоко вросли у вкритий мохом ґрунт, що корінням своїм обплітали кістки померлих, а гіллям сягали зірок.

«Стільки всього втрачено», — прошепотіло листя, коли три чорні автівки проїхали ґрунтовою дорогою поміж мохами і папороттям.

«Але все втрачене можна повернути», — шепотіли у відповідь дерева.

Стояв 1944 рік, і дівчинка, яка сиділа в одній із автівок коло вагітної матері, не розуміла, про що шепочуть дерева. Її звали Офелія, і вона вже все знала про біль утрати, хоч і було їй тільки тринадцять років. Її батько помер лише рік тому, й Офелія так страшно за ним сумувала, що іноді їй здавалося, ніби замість серця у неї — порожня коробка, по якій перекочується тільки біль. Дівчинка часто думала — а мамі теж так болить? — але не могла знайти відповіді у блідому обличчі матері.

«Обличчя біле — як сніг, уста червоні — як кров, волосся чорне — як вугіль», — часто повторював батько, милуючись матір'ю, і в голосі його бриніла ніжність: *«Ти так на неї схожа, Офеліє»*.

Нічого не залишилося.

Вони вже їхали кілька годин, щомить далі і далі від усього, що знала Офелія — глибше і глибше у безкінечний ліс, назустріч чоловікові, якого мати вибрала їй за нового батька. Офелія називала його Вовком і не хотіла про нього думати. Але навіть дерева, здавалося, шепотіли його ім'я.

Кілька книжок — от і вся пам'ятка про дід, яку Офелії вдалося взяти з собою. Одну з них вона тримала на колінах і міцно стиснула в пальцях, а потім погладила обкладинку і розгорнула. Серед затіненого лісу книжкові сторінки аж сяяли білизнаю. Надруковані слова дарували затишок і прихисток. Букви виступали, мов сліди на снігу: широка біла гладь, неторкнута болем, невражена спогадами — занадто темними, щоб тримати їх у пам'яті, і занадто солодкими, щоб відпустити.

— Навіщо стільки книжок, Офеліє? Ми ж у глушину їдемо! — подорож нелегко давалася матері, обличчя її зовсім пополотніло.

Від дороги, від вагітності. Вона вихопила книжку з рук Офелії, і всі втішні слова замовкли.

— Ти вже виросла з казок, Офеліє! Пора звернути увагу на справжній світ!

Материн голос гудів, як надтріснутий дзвін. За батькового життя вона ніколи так не сипіла.

— О, ми спізнюємося! — мати зітхнула і притиснула носовичок до рота. — Він розсердиться.

Він...

Мати застогнала, й Офелія схопила за плече водія на передньому сидінні.

— Зупиніться! — попросила вона. — Зупиніть машину. Моїй мамі погано.

Водій незадоволено забурчав, але заглушив двигун. Вовки — ось вони хто, всі ці солдати, що їх супроводжують. Вовки-людожери. Мама казала, казки не мають нічого спільного з реальністю — але хіба Офелія не бачила? Казки показали їй усю правду.

Мати тяжко вибралася з автівки і дочовгала до краю дороги, де росли чагарники папороті — її знудило. Донька також вийшла. Густі зарості заливали все довкола, наче океан. Поміж їхнього перистого листя пробивалися вгору сірі стовбури дерев, мов виринаючи із затонулої низовини.

Дві машини супроводу також спинилися, і ліс закишів сірими уніформами. Деревам вони не сподобалися — Офелія відчувала. Офіцер, якого звали Серрано, підійшов перевірити, як там мати. Це був високий, дорідний чолов'яга із надміру гучним голосом і звичкою носити офіцерську форму, ніби це театральний костюм.

Надтріснутим голосом мати попросила в нього води, а тим часом Офелія ступила кілька кроків уперед по ґрунтовій дорозі.

«Вода, — шепотіли дерева. — Земля. Сонце».

Листя папороті гладило сукню Офелії, наче зелені пальці. Вона наступила на камінь — й опустила погляд додолу. Камінь був сірий, як солдатська форма, і лежав посеред дороги, ніби хтось його там згубив. Позаду, на місці зупинки, матір знову нудило при дорозі. Чому жінкам так тяжко приводити дітей на цей світ?

Офелія нахилилася і підняла камінь, порослий мохом від плину часу. Але варто було відгорнути мох пальцями, як на гладенькій рівній

поверхні проступило викарбуване око.

Людське око.

Дівчинка озирнулася.

Неподалік бовваніли три понищені кам'яні стовпи, майже непомітні посеред високих чагарників. Витесані з сірого каменю, майже всуціль вони були вкриті дивними концентричними візерунками, а на центральній колоні проступало розкришене кам'яне обличчя, звернене в бік лісу. Офелія не змогла втриматися. Вона зійшла з дороги й підійшла до стовпа, хоча взуття вже за кілька кроків промочила роса, а на сукню начіплялися реп'яхи.

Обличчю не вистачало одного ока. Як у складаній мозаїці, якій бракує останнього елемента.

Офелія стиснула в пальцях камінь із зображенням ока і підступила ближче.

Під прямими лініями носа на сірій поверхні вищирилися розкришені зуби. Дівчинка відсахнулася — між тими зубами заворушилося щось тонке і крилате, і воно потягнуло до неї довгі тремтливі щупики. Зсередины рота показалися комашині ноги, а тоді вилізла і вся істота, трохи більша за долоню Офелії, і миттю видряпалася колоною на самий вершечок. Умостившись, створіння помахало дівчинці довгими, тонкими передніми ніжками. Офелія усміхнулася. Коли вона усміхалась востаннє? Уже й забула, як це.

— Ти хто? — прошепотіла Офелія.

Істота знову помахала передніми лапками і щось мелодійно протріскотіла. Може, цвіркун? Отакі цвіркуни на вигляд? Чи це бабка? Офелія не знала. Вона виросла в місті, всередині кам'яних стін без очей та облич. Без вищирених ротів.

— Офеліє!

Істота розпустила крильця і відлетіла. Дівчинка провела її поглядом. Мати з офіцером Серрано стояли на дорозі неподалік.

— Ти тільки поглянь на свої ноги! — насварила мати з тихим смиренням, яке так часто тепер звучало в її голосі.

Офелія опустила очі — мокре взуття вкрилося болотом, але на обличчі в неї досі цвіла усмішка.

— Здається, я бачила Фею! — сказала вона.

Так. От що це було. Офелія точно знала.

Але мати і слухати не хотіла. Її звали Кармен Кардосо, їй було тридцять два, вона була вдова і вже не пам'ятала, як можна дивитися на щось без презирства або без страху. Вона бачила лише світ, який забрав у неї кохання і на порох розтер між зубами. І позаяк Кармен любила доньку — дуже, дуже любила — вона вийшла заміж удруге. Світом правлять чоловіки, донька ще просто не розуміє, і тільки чоловік зможе їх захистити. Мати Офелії про це не здогадувалася, але сама вона також вірила у казки. Кармен Кардосо вірила у найнебезпечнішу казку зі всіх: про принца, який її порятує.

Крилата істота, яка чекала на Офелію всередині кам'яного рота, все про це знала. Вона багато чого знала — тільки була це не Фея. Принаймні в нашому розумінні цього слова. Лише її пан знав її справжнє ім'я, бо в Магічному Королівстві володіти чийось іменем — те саме, що володіти його життям.

Із ялицевої гілки істота спостерігала, як Офелія з матір'ю повертаються назад до машини і рушають далі. Вона довго чекала на саме цю дівчинку — дівчинку, яка вже втратила так багато і втратить іще більше, перш ніж віднайде те, що належить їй за правом. Непросто буде їй допомогти, але так загадав пан, а він не любив, коли його наказами нехтували. Ой, як не любив.

Дедалі глибше і глибше заїжджали автівки в ліс — а разом із ними Офелія, її мати та ненароджене ще дитя. Істота, яку Офелія назвала Феєю, розпустила комашині крильця, згорнула шість тонких довгих ніжок і полетіла слідом.

2. Різні подоби зла

Зло рідко набуває впізнаваної подоби відразу. Часто все починається з ледве чутного шепоту. Із погляду. Зі зради. А потім росте, коріниться, досі невидиме, непомічене. Лишень у казках зло набуває конкретної форми. Страшні сірі вовки, лихі королі, демони та чорти...

Офелія знала, що той, кого їй скоро доведеться кликати «батьком» — лихий. Посміх, як у циклопів-оханкану, а в темних очах нуртує нещадність незгірш трирукого Куегля та страшного хмарника Нуберу¹. Про всіх цих чудовиськ вона читала в казках. Але мати не розгледіла його справжньої подоби. Із віком часто гіршає зір, і, може, Кармен Кардосо не помітила вовчого вишкіру, бо капітан Відаль був вродливий і завжди красувався у парадній формі, при чоботах і рукавичках. Мати так сильно прагнула знайти захисника, що, мабуть, прийняла його кровожерливість за рішучість, а грубість — за силу.

Капітан Відаль зиркнув на кишеньковий годинник. Через скло на циферблаті проходила тріщина, але стрілки досі правильно показували час і зараз свідчили, що три автівки спізнюються.

— На п'ятнадцять хвилин, — пробурмотів Відаль.

Як усі чудовиська — і сама Смерть — він був завжди пунктуальний.

Саме так — як і боялася Кармен, на старий млин, що його Відаль обрав собі за штаб, вони прибули із запізненням. Відаль ненавидів ліс. Він ненавидів усе, що не підпадало під його порядок, а дерева надто охоче переходували тих, на кого він тут полював. Ці люди боролися з темрявою, якій Відаль поклонявся й служив, і він приїхав у цей старий ліс, щоб їх зламати. О так, новий батько Офелії любив троцити кістки всіх, кого вважав слабкими, проливати їхню кров і встановлювати новий порядок у їхньому безладному, жалюгідному світі.

Він зустрів автоколонну. З усмішкою.

Але Офелія помітила, з якою він дивився зневагою, коли вітав їх на запиленому подвір'ї, куди колись давно селяни з навколишніх сіл возили зерно до млина. Її мати натомість усміхнулася і дозволила

Вовкові торкнутися живота, в якому росла його дитина. Навіть не сперечалася, коли він посадив її в інвалідний візок, наче зламану ляльку. Дівчинка спостерігала із заднього сидіння машини і кипіла від того, що доведеться подати Вовкові руку, як наказала мати. Але не хотіла залишати її з ним наодинці, тож нарешті вийшла з автівки, притискаючи до грудей книжки, наче щит із паперу і слів.

— Офеліє.

Вовк роздробив ім'я тонкими губами, щоб вийшов зламаний — як і її мати — звук, і опустив погляд на її простягнену ліву руку.

— Іншу руку, Офеліє, — промовив він тихо. — Запам'ятай.

Чорні шкіряні рукавички скрипнули, коли він стиснув долоню дівчинки, як браконьєрський капкан. А тоді розвернувся до неї спиною, ніби відразу забув про її існування.

— Мерседес! — гукнув він жінці, яка допомагала солдатам розвантажувати речі з машини. — Сумки їхні візьми!

Жінка була бліда й худорлява, волоока, з чорним, як воронове крило, волоссям. Офелія подумала — наче принцеса, що вдає із себе селянську дочку. Або чарівниця, от тільки Офелія ще не вирішила, лиха чи добра.

Мерседес із солдатами занесли материні валізи в будинок. Дівчинці він здався покинутим і печальним, ніби скучив за тими часами, коли тут мололи свіже зерно. Тепер тут усім заправляли солдати, які сараною кишили під його облупленими кам'яними стінами. Увесь двір, оточений з різних боків стайнями, коморою та власне млином, був заставлений солдатськими наметами й вантажівками.

Сірі уніформи, понурий старий будинок і ліс, повний тіней... Офелії так сильно захотілося додому, аж подих перехопило. Але без батька більше не було дому. В очах защипало, аж раптом дівчинка помітила, як поміж складеними неподалік тюками вилискує на сонці пара прозорих — ніби з тонкого скла — крилець.

То була Фея.

Вона полетіла прямо до дерев позаду млина, й Офелія, забувши про своє горе, помчала слідом. Фея була така швидка, що Офелія, наздоганяючи, перечепилася через власні ноги і розсипала всі книжки. Але коли позбирала, пообтирала від бруду обкладинки, Фея чекала на неї, учепившись за кору найближчого дерева.

Звісно, чекала. О, звісно. Треба, щоб дівчинка пішла слідом.

Але що це? Ні! Вона знову спинилася.

Офелія розглядала величезну арку, що з'явилася між деревами, і дві старовинні стіни, над якими вона здіймалася. З вершини арки дивилася рогата голова з порожніми очима та широко роззявленим ротом — ніби намагається ковтнути цілісінький світ. Під поглядом тих очей усе, що було навколо, ніби зникало: млин, солдати, Вовк, навіть її мати. «Заходь!» — мовби кликали покришені стіни. Під рогатою головою виднілися вицвілі вирізьблені слова, але Офелія не знала, що вони означають.

In consiliis nostris fatum nostrum est, писало там.

«Наша доля — сукупність наших рішень».

Фея зникла, й Офелія ступила в холодну тінь під прорізом арки. «Повернися назад!» — застеріг внутрішній голос. Але дівчинка не послухала. Інколи варто слухати, інколи — ні. Офелія була не впевнена, що в неї є вибір. Ноги самі вели її вперед. Широкий на початку, прохід звузився вже буквально за кілька кроків, Офелія легко досягала обидвох стін коридору, просто витягнувши руки. Вона ішла вперед і долонями вела по старих каменях обабіч. Такі холодні, незважаючи на теплий день. Ще кілька кроків, і вона дісталася повороту. Ще один коридор завертав ліворуч, а за наступним поворотом — уже праворуч.

— Це лабіринт.

Дівчинка різко обернулася.

Позаду неї стояла Мерседес. На плечах у неї лежала шаль, ніби сплетена з вовняних листочків. Якщо вона й чарівниця, то вродлива, а не стара і покручена, як на малюнках у книжках Офелії. Але вона знала з книжок, що чародійки рідко показують своє справжнє обличчя.

— Лишень стара купа каміння, — сказала Мерседес. — Дуже стара. Старіша за млин. Це завжди тут було — задовго до того, як збудували млин. Не треба сюди ходити. Ще заблукаєш. Таке вже бувало. Я тобі якось розповім, якщо захочеш.

— Мерседес! *Capitán*² кличе! — наказав із-за млина різкий солдатський голос.

— Іду! — гукнула у відповідь жінка.

І усміхнулась Офелії. В її усміху ховалося багато таємниць, але дівчинці вона сподобалась. Дуже сподобалась.

— Ти чула. Мене кличе твій батько, — Мерседес попрямувала назад до арки.

— Він мені не батько! — гукнула їй у спину Офелія. — *Не батько!*
Жінка сповільнила кроки.

Офелія підбігла до неї, і вони разом пройшли крізь арку, залишивши холодні стіни та рогату голову з порожніми очима позаду.

— Мій батько був кравець, — сказала дівчинка. — Його на війні вбили.

І знову підступили сльози. Як завжди, коли Офелія про нього говорила. Вона нічого не могла з цим удіяти.

— Він пошив мою сукню і мамину блузку. Він шив найгарніше вбрання. Гарніше, ніж у принцес із моїх книжок! *Capitán* Відаль мені *не батько*.

— Ти вже це пояснила, — лагідно промовила Мерседес, обійнявши дівчинку за плечі. — А тепер ходи. Я відведу тебе до матері. Вона тебе вже, мабуть, шукає.

У неї були теплі обійми. І міцні.

— Правда, моя мама гарна? — спитала Офелія. — Це тільки через дитину вона хворіє. У тебе є брат?

— Є, — відповіла Мерседес. — От побачиш, ти полюбиш малого братика. Дуже сильно полюбиш. Нікуди не подінешся.

Вона знову всміхнулася. Але очі в неї були печальні. Офелія це зауважила. Здається, Мерседес також був відомий біль утрати.

Фея дивилася їм услід із вершини кам'яної арки: жінка і дівчинка, весна і літо, поруч.

Дівчинка повернеться.

Фея подбає про це.

Дуже скоро.

Щойно так забажає її пан.

¹ Чудовиська з іспанського (кантабрійського) фольклору. — Тут і далі прим. ред.

² Капітан (ісп.).

3. Лише мишка

Так, у Мерседес був брат. Педро був серед тих, хто ховався у лісі — «макі», як вони себе називали. Партизани, що переховувалися від тих самих солдатів, для яких Мерседес варила і прибирала.

Капітан Відаль зі своїми офіцерами саме планував полювання на цих людей, коли вона принесла хліб, сир і вино за його наказом.

Колись давно на цьому столі, де зараз розклали мапу, мірошникова дружина подавала вечерю. Тепер тут подавали лише смерть. Смерть і страх.

У каміні палахкотіло полум'я, відкидаючи на побілені стіни та схилені над мапою обличчя тіні ножів та гвинтівок. Мерседес поставила тацю і нишком кинула оком на позначені армійські позиції.

— Партизани тримаються лісу, бо їх там складно вистежити, — голос у капітана був такий же безвиразний, як і його обличчя. — Ця підлота знає місцевість значно краще за нас. Тому ми перекриємо всі підходи до лісу. Тут. І ось тут.

Палець у чорній рукавичці вдарив по карті, наче снаряд.

«Слухай уважно, Мерседес. І розкажи братові про їхні плани, інакше за тиждень його спіткає смерть».

— Провізія, ліки — ми все замкнемо на складі. Ось тут, — Відаль позначив на мапі розташування млина. — Треба зігнати їх із гір. Так вони самі до нас прийдуть.

«Тут, Мерседес. Вони все триматимуть тут!»

Вона повільно розкладала їжу на столі, рада, що невидима в їхніх очах — як служниця, як інтер'єр, як крісло і камінні дрова.

— Поставимо три нові командні пости. Тут, тут і ось тут.

Капітан виставив на карту бронзові мітки. Мерседес очей не зводила з його рук у темних рукавичках. Ось ким вона була: очима і вухами кроликів, на яких вони полювали, тиха і невидима, наче мишка.

— Мерседес!

Подих урвався, коли та чорна рукавичка стиснула її плече.

Відаль підозріливо мружив очі. *«Він так на всіх дивиться із підозрою, Мерседес»*, — заспокоїла вона сама себе, щоби перестало так калатати серце. Йому подобалося спостерігати, як під його поглядом на чужому обличчі розповзався страх, але Мерседес занадто

часто грала в цю гру, щоб себе видати. Вона лише мишка. Невидима. Їй кінець, якщо він раптом розгледить у ній лисицю чи кішку.

— Поклич доктора Феррейру — хай спуститься.

— Так, *señor*³.

Вона опустила голову, зіщулилася. Більшість чоловіків не люблять високих жінок. Відаль не виняток.

Три командні пости. І ліки з провізією привезуть на млин.

От ось *це* вже точно стане в пригоді.

³ Сеньйоре (*исп.*).

4. Троянда на темній горі

Доктор Феррейра був добрим і лагідним чоловіком. Офелія це зрозуміла, щойно він зайшов до матері у кімнату. Доброту видно незгірш за жорстокість. Вона випромінює тепло і світло, а лікар повнився ними обома.

— Це допоможе вам заснути, — пояснив він матері й додав кілька крапель янтарної рідини в склянку води.

Мати не сперечалася, коли лікар порекомендував їй кілька днів постільного режиму. Дерев'яне ліжко було величезне, тож їм із Офелією не бракувало місця. Матері було дуже зле, відколи вони приїхали в це мізерне місце. На лобі виступив рясний піт, а вродливе обличчя кривилося від болю. Дівчинка хвилювалася, але її заспокоював спокійний вигляд, із яким лікар крапав мікстуру.

— Двох крапель вистачить, — він передав Офелії брунатну пляшечку, щоб вона її закоркувала. — От побачиш, їй полегшає.

Мати ледве змогла проковтнути ліки, навіть розведені у воді.

— Повністю допивайте, — м'яко наполіг доктор Феррейра. — Молодчина.

Голос у нього був теплий, як ковдра на ліжку, й Офелія подумала — чого було мамі не закохатися у такого чоловіка? Він нагадував їй покійного батька. Трошечки.

Дівчинка щойно присіла на краєчок ліжка, як у кімнату зайшла Мерседес.

— Ви потрібні йому внизу, — сказала вона докторові Феррейрі.

Йому. Ніхто не називав його на прізвище. Відаль. Ніби камінь кинули у вікно, і кожна буква — то уламок розбитого скла. *Capitán*. Так вони майже всі його називали. Але Офелія все одно вважала, що «Вовк» пасує йому найбільше.

— Обов'язково покличте мене в разі потреби, — велів лікар матері, закриваючи саквояж. — Байдуже, чи вдень, чи вночі. Ви або ваша юна медсестра, — додав він, усміхнувшись Офелії.

І пішов услід за Мерседес, а дівчинка вперше лишилася наодинці з матір'ю у цьому старому домі, пропахлому холодними зимами та сумом людей давноминутих віків. Їй подобалося лишатися з матір'ю тільки удвох. Завжди подобалося, а тоді з'явився Вовк.

Мати потягнула її за руку до себе.

— Моя юна медсестра, — вона охопила доньчину руку з утомленим, але щасливим усміхом. — Зачини двері та загаси світло, *cariño*⁴.

Хоч і під маминим боком, Офелія боялася спати в цій дивній кімнаті, але зробила, як велено. Вона вже бралася за дверну защіпку, коли помітила, що лікар із Мерседес спинилися перед сходами. Її вони не помітили, й Офелія не хотіла підслуховувати, але не могла не прислухатися. Слухати... зрештою, саме в цьому полягає дитинство. Дізнаватися дорослі секрети — це те саме, що дізнаватися про дорослий світ. І як у ньому вижити.

— Допоможіть, лікарю! — шепотіла Мерседес. — Ходіть зі мною до нього. Рана на нозі не гоїться. Йому гіршає.

— Це все, що я зміг дістати, — тихо відповів доктор Феррейра і простягнув жінці маленький згорточок у коричневому папері. — Мені шкода.

Та взяла згорточок із таким відчаєм на обличчі, що Офелія аж злякалася. Мерседес здавалася такою сильною, ніби здатна захистити її у цьому домі, повному самоти та привидів минулого.

— *Capitán* чекає на вас у кабінеті, — Мерседес розправила плечі й відвернулася.

Доктор Феррейра спускався сходами, і кроки його були важкі, ніби обтяжені провинною, що він покидає Мерседес у такому відчаї.

Офелія заклала на місці.

Таємниці. Вони додають світові темряви, але й будять бажання шукати істину...

Дівчинка так і стояла перед прочиненими дверима, коли Мерседес повернулася до неї обличчям. Очі жінки перелякано розширилися, щойно вона помітила Офелію, і вона швидко сховала згорточок під шаллю. Тільки тепер ноги нарешті послухалися Офелію, і вона відступила в кімнату й защепила двері. Хай би Мерседес просто забула, що її бачила.

— Офеліє! Ходи сюди! — покликала з ліжка мати.

Принаймні вогнище у каміні хоч якось освітлювало темну кімнату, разом із двома мерехтливими свічками на камінній полиці. Дівчинка заповзла під ковдру й обвила матір руками.

Лишень удвох. Чому цього не вистачило? Але малий братик уже копався у мами в животі. А раптом він такий же, як його батько? «Іди

собі! — подумала Офелія. — *Залиш нас у спокої. Ти нам не потрібен. У неї є я, і я про неї подбаю*».

— Боже, твої ніжки... наче крижинки! — зойкнула мати.

Вона була така тепла. Навіть гаряча, але лікаря лихоманка ніби не дуже стривожила.

Млин довкола них скрипів і стогнав. Він їх не хотів. Він хотів назад свого мірошника. А може, хотів лишитися з лісом на самоті, щоб коріння дерев пробилося крізь його стіни, листя вкрило покрівлю, і кожен камінчик та балка знову стали частиною лісу.

— Тобі страшно? — прошепотіла мати.

— Трошки, — прошепотіла Офелія у відповідь.

І знову застогнали старі стіни, і зітхнули десь угорі балки, ніби хтось їх силою вигинає. Дівчинка притиснулася до матері — та поцілувала її волосся, таке ж смолянисте, як у неї самої.

— Не бійся, *cariño*. Це лише вітер. Ночі тут зовсім інакші. У місті чути машини, трамвай. Тут будинки набагато старіші. Вони скриплять...

Так — ось як скриплять. Цього разу вони дослухалися разом.

— Ніби стіни говорять, правда? — мати не обіймала Офелію так відтоді, як дізналася про вагітність. — Завтра. Завтра буде тобі сюрприз.

— Сюрприз? — Донька підвела погляд на мамине бліде обличчя.

— Так.

Офелії було так безпечно в її обіймах. Уперше відтоді, як... відколи? Відколи помер батько. Відколи мати зустріла Вовка.

— Книжка? — поцікавилася вона.

Батько часто дарував їй книжки. Іноді навіть шив для них обгортки. *«Із полотна. Щоб захистити палітурку, Офеліє, — говорив він. — Їх зараз роблять із такої дешевої тканини. Так буде ліпше»*. Дівчинці так сильно його не вистачало. Іноді здавалося, серце обливається кров'ю і не загоїться, поки вона знову його не побачить.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ